

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „О И Т“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МАКРОИКОНОМИКА“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 1; СЕМЕСТЪР: 2

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	255
В т.ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	247

Изготвил програмата:

1.
(Доц. д-р Ваньо Гаргов)

Ръководител катедра:

„Катедра, от която е програмата“ (Проф. д-р Зоя Младенова)

I. АНОТАЦИЯ

Макроикономическата теория изучава поведението на националните стопанства в пазарни условия, а дистанционният курс по тази дисциплина има за цел да запознае студентите с основните теоретични модели, чрез които се измерват макроикономическите променливи, описват се и анализират макроикономически явления като безработица, инфлация, цикличност, бюджетен дефицит, държавен дълг, икономически растеж, парично търсене, парично предлагане, парично равновесие и др. Специално внимание се отделя факторите, от които те зависят в най-голяма степен, на възможностите, ограниченият и инструментите на фискалната и паричната политика за стабилизиране на икономиката и поддържане на икономическия растеж.

Успешното усвояване на учебното съдържание на дисциплината предполага студентите предварително да са запознати с основните положения на микроикономическия анализ, да имат добри познания в областта на стопанската история, на съвременната политическа философия и някои други дисциплини с методологично значение за развитието на икономическата наука. Чрез подобен синтез те са в състояние да формират знания за основните макроикономически понятия, за принципите и подходите в макроикономическия анализ и да схванат значението на различните възгледи и концепции за функционирането на макроикономическата система, и по този начин с лекота да разберат вътрешната логика и механизмите на развитие на макроикономическите зависимости. Едновременно с това, курсът осигурява методологична и теоретична подготовка, умения и нагласи за използване на научни методи при анализа и управлението на макроикономическите процеси – в частност, дава знания и аналитични умения за оценка на последиците и ефективността на използваните инструменти на фискалната и паричната политика. Изграждайки способности за самостоятелно теоретично мислене, успешно преминалите курса студенти не само разширяват и обогатяват общата си икономическа култура, а разполагат с теоретичен фундамент, който им позволява да разбират, да усвояват и използват научната и научно-приложната литература в областта на специалните икономически дисциплини – особено в областта на публичните финанси, паричната теория и политика, теорията за световното стопанство и други дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	Тема 1. Въведение в макроикономиката. 1.1 Същност и характеристики на пазарната макросистема. 1.2 Кръгов модел на пазарната система. 1.3 Макроикономическа политика – цели и инструментариум. 1.4 Основни параметри на макросистемата. 1.5 Подходи и макроикономически теории и философии.

2	<p>Тема 2. Измерване на макроикономическите променливи.</p> <p>2.1 БНП и БВП – същност, характеристики и сравнение.</p> <p>2.2 Номинално и реално изражение на БВП. Потенциален и фактически БВП.</p> <p>2.3 Икономически подходи за измерването на БВП – производствен метод, разходен подход, доходен подход.</p> <p>2.4 Други макроикономически променливи.</p> <p>2.5 Предимства и недостатъци при измерването на БВП.</p>
3	<p>Тема 3. Съвкупно търсене и съвкупно предлагане.</p> <p>3.1 Същност и крива на съвкупното търсене.</p> <p>3.2 Фактори за изместване кривата на съвкупното търсене.</p> <p>3.3 Съвкупно предлагане.</p> <p>3.4 Съвкупното предлагане в краткосрочен и в дългосрочен период.</p> <p>3.5 Изместване на кривите на съвкупното предлагане.</p> <p>3.6 Същност и параметри на макроикономическото равновесие.</p> <p>3.7 Видове макроикономическо равновесие.</p>
4	<p>Тема 4. Макроикономическо равновесие: класически и кейнсиански подход.</p> <p>4.1 Класическият подход и пазарното саморегулиране.</p> <p>4.2 Законът на Сей. Лихвен процент, спестявания и инвестиции в класическата теория.</p> <p>4.3 Ролята на гъвкавите заплати и цени и класическата крива на съвкупно предлагане. Равновесие при пълна заетост.</p> <p>4.4 Кейнсианският подход и необходимостта от държавна намеса.</p> <p>4.5 Кейнсианската критика на класическата теория.</p> <p>4.6 Кейнсианската краткосрочна крива на съвкупно предлагане. Равновесие при безработица.</p>
5	<p>Тема 5. Стопански колебания и икономически цикли.</p> <p>5.1 Теоретична интерпретация на стопанския цикъл.</p> <p>5.2 Екзогенни и ендогенни теории за цикъла.</p> <p>5.3 Теории за средносрочния стопански цикъл.</p> <p>5.4 „Дългите цикли” на Н. Кондратиев.</p> <p>5.5 Основни фактори и механизъм на протичане на бизнес цикъла.</p>
6	<p>Тема 6. Безработица.</p> <p>6.1 Безработицата и нейните показатели.</p> <p>6.2 Форми на безработица.</p> <p>6.3 Естествено равнище на безработица.</p> <p>6.4 Теории за причините за безработица - неокласическата и кейнсианската теории за безработицата.</p> <p>6.5 Последици от безработицата и мерки на политиката по заетостта.</p>
7	<p>Тема 7. Инфлация.</p> <p>7.1 Същност и измерване на инфлацията.</p> <p>7.2 Видове инфлация и причини за инфлацията – инфлация на търсенето, инфлация на разходите и инфлацията като паричен феномен.</p> <p>7.3 Последици от инфлацията и антиинфлационна политика.</p> <p>7.4 Взаимовръзка между инфлация и безработица – крива на Филипс.</p>

8	<p>Тема 8. Анализ на съвкупните разходи.</p> <p>8.1 Елементи на съвкупните разходи. 8.2 Функция на потреблението и функция на спестяването. 8.3 Изместване на потребителската функция и функцията на спестяване. 8.4 Съвкупна потребителска функция. 8.5 Функция на инвестициите - същност и фактори. Инвестиционно търсене. 8.6 Инвестиции и доход - принцип на акселератора. 8.7 Функция на държавните разходи и функция на чистия износ. 8.8 Функция на съвкупните разходи.</p>
9	<p>Тема 9. Определяне на равновесния БВП в простия кейнсиански модел.</p> <p>9.1 Определяне равновесния обем на брутния продукт – основни допускания на модела. 9.2 Подходи при определяне равновесния обем на брутния продукт: подходът „продукт – разходи“ и подходът „спестяване – инвестиции“. 9.3 Измененията на функцията на съвкупните разходи и макроикономическото равновесие. Промените в автономните разходи. 9.4 Промените в пределната норма на изразходване на дохода. 9.5 Мултипликаторът.</p>
10	<p>Тема 10. Фискална политика.</p> <p>10.1 Същност и инструменти на фискалната политика. 10.2 Влияние на фискалните инструменти върху съвкупното търсене. 10.3 Влияние на държавните разходи за покупка на стоки и услуги. 10.4 Влияние на данъците. 10.5 Разриви в БВП и видове фискална политика - еспанзивна и рестриктивна фискална политика. 10.6 Дискреционна фискална политика и вградени автоматични стабилизатори. 10.7 Ефективност на фискалната политика.</p>
11	<p>Тема 11. Парите.</p> <p>11.1 Произход, функции и същност на парите. 11.2 Бартерна размяна и поява на парите. 11.3 Функции на парите. 11.4 Ликвидност и покупателна сила на парите. 11.5 Видове пари – стокови пари, книжни пари и билонни монети, кредитни пари. Съвременните пари.</p>
12	<p>Тема 12. Парично търсене.</p> <p>12.1 Общ вид на функцията на паричното търсене. 12.2 Номинално и реално търсене на пари. 12.3 Крива на паричното търсене. 12.4 Паричното търсене в неокласическия модел - транзакционен вариант на Ър.Фишер и уравнение на кеймбриджката школа. 12.5 Кейнсианската функция “предпочитание към ликвидност”. 12.6 Мотиви за търсене на пари според Кейнс. 12.7 Крива на функцията “предпочитание към ликвидност”. 12.8 Търсене на пари според съвременните монетаристи.</p>

13	Тема 13. Предлагане на пари. 13.1 Измерване на паричната маса в обръщение. 13.2 Създаване на пари от банковата система. 13.3 Банково дело и банкови баланси. Депозитна мултипликация. 13.4 Парична маса, парична база и паричен мултипликатор. 13.5 Функция и крива на паричното предлагане. 13.6 Парично търсене, парично предлагане и равновесие на паричния пазар.
14	Тема 14. Международна търговия и външнотърговска политика. 14.1 Същност и структура на международната търговия. 14.2 Предпоставки на международната търговия. 14.3 Принцип на абсолютните предимства. 14.4 Принцип на сравнителните предимства. 14.5 Неокласически анализ на сравнителните предимства и търговското равновесие. Източници на сравнителни предимства. 14.6 Външнотърговска политика – същност, видове и инструменти.
15	Тема 15. Валутен курс и платежен баланс. 15.1 Валутен пазар и валутен курс. 15.2 Основни характеристики на валутния пазар. 15.3 Реален валутен курс и нетен износ. 15.4 Обща характеристика на платежния баланс. 15.5 Структура на платежния баланс и салда в платежния баланс.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Обучението по макроикономика се осъществява чрез използването на следните електронни ресурси и дейности:

Електронни ресурси

1. Електронен учебник;
2. Електронно учебно помагало;
3. Електронни тестове.

Електронни дейности

1. Разписание – насрочване на срещи със студентите.
2. Форум – провеждане на дискусии по различни теми в определено време.
3. Чат – писмен разговор в реално време между студентите и преподавателя в часовете за консултации.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

No. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1	Електронни тестове по всяка тема	15	120
1.2.	Обобщаващ електронен тест	1	55
Общо за семестриален контрол:		16	175
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	80
Общо за сесиен контрол:		1	80
Общо за всички форми на контрол:		17	255

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

Електронни учебни материали по дисциплината „**МАКРОИКОНОМИКА**“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна:

- 1. Макроикономика - учебник за студентите от дистанционно обучение в Икономически университет – Варна, под общата редакция на доц. д-р В. Гаргов, ВАРНА 2015 г.*
- 2. Макроикономика-учебно помагало за студентите от дистанционно обучение в Икономически университет – Варна, 2015 г.*

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

- 1. Макроикономика – авт. кол. от кат. ОИТ под редакцията на проф. Вл. Владимиров – Варна „Стено“ 2014 г.;*
- 2. Макроикономика – теория, тестове, задачи, В., СТЕНО, 2016 г.;*
- 3. Parkin, Michael, Macroeconomics, 10th Edition, 2012.*